

BIJLAGE 1. — Toezicht op en aangifte van de emissies in de atmosfeer

Tabel A. Vereisten inzake de jaarlijkse aangifte van de emissies bedoeld in artikel 16, § 1, lid 1.

Element	VERONTREINIGENDE STOFFEN	Chronologische reeks	Aangifte datums
Nationale emissies, totaal per bronncategorie (1) van de NKG (2)	— SO ₂ , NO _x , COVNM, NH ₃ , CO — zware metalen (Cd, Hg, Pb) (3) — POP (4), HAP (5) totalen, benzo(a)pyreen, benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, indeen (1,2,3-cd)pyreen, dioxines/furanen, PCB (6), HCB (7) — andere zware metalen (As, Cr, Cu, Ni, Se en Zn en hun verbindingen) (8)	Jaarlijkse aangifte, van 1990 tot aangiftejaar min 2 (X-2)	15 februari (11)
Totale nationale emissies per bronncategorie van de NKG (2)	— PM _{2,5} , PM ₁₀ (9) en, indien beschikbaar, CS — PTS (10)	Jaarlijkse aangifte, van 2000 tot aangiftejaar min 2 (X-2)	15 februari (11)

(1) De natuurlijke emissies worden aangegeven overeenkomstig de methodes vastgesteld in het Verdrag van Genève en de EMEP/AEE guidebook over de inventaris van de emissies van luchtverontreinigende stoffen. Zij zijn niet geïntegreerd in de nationale totalen en maken het voorwerp uit van een afzonderlijke aangifte.

(2) Nomenclatuur voor de kennisgeving van de gegevens (NKG), omschreven in het Verdrag van Genève.

(3) Cd (cadmium), Hg (kwik), Pb (lood).

(4) POP (Persistente Organische Verontreinigende Stoffen).

(5) HAP (polycyclische aromatische koolwaterstoffen).

(6) PCB (Polychloorbifenylen).

(7) HCB (hexachlorobenzeen).

(8) As (arseen), Cr (chrom), Cu (koper), Ni (nikkel), Se (seleen), Zn (zink).

(9) Onder "PM₁₀" worden stofdeeltjes verstaan, met een aerodynamische diameter kleiner dan of gelijk aan 10 micrometres ofte m.

(10) PTS (Totale stofdeeltjes in suspensie).

(11) Bij fouten worden de gegevens opnieuw medegedeeld binnen een termijn van uiterlijk vier weken, en de ingevoerde wijzigingen dienen duidelijk te worden uiteengezet.

Tabel B. Vereisten voor de aangifte van de emissies en de projecties bedoeld in artikel 16, § 1, lid 2.

Element	Verontreinigende stoffen	Chronologische reeks/ Doeljaren	Aangifte datums
Vermaasde gegevens van de emissies per bronncategorie (NKG vermazing)	— SO ₂ , NO _x , COVNM, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} — zware metalen (Cd, Hg, Pb) — POP (totale HAP, HCB, PCB, dioxines/furanen) — CS (indien beschikbaar)	Om de vier jaar voor het aangiftejaar min 2 (X-2) Vanaf 2017	1 mei (1)
Grote punctuele bronnen, per bronncategorie (NKG vermazing)	— SO ₂ , NO _x , COVNM, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} — zware metalen (Cd, Hg, Pb) — POP (totale HAP, HCB, PCB, dioxines/furanen) — CS (indien beschikbaar)	Om de vier jaar voor het aangiftejaar min 2 (X-2) Vanaf 2017	1 mei (1)
Projecties van de emissies, geaggregeerd volgens NKG	— SO ₂ , NO _x , NH ₃ , COVNM, PM _{2,5} en, indien beschikbaar, CS	Om de twee jaar ter dekking van de projectiejaren 2020, 2025, 2030 en, indien beschikbaar, 2040 en 2050 Vanaf 2017	15 maart

(1) Bij fouten worden de gegevens opnieuw medegedeeld binnen een termijn van uiterlijk vier weken, en de ingevoerde wijzigingen dienen duidelijk te worden uiteengezet.

Tabel C. Vereisten voor de jaarlijkse aangifte van de inventarisverslagen bedoeld in artikel 16, § 1, lid 3

Element	Verontreinigende stoffen	Chronologische reeks/ Doeljaren	Aangiftedatum
Inventarisverslag	— SO ₂ , NO _x , COVNM, NH ₃ , PM _{2,5} , PM ₁₀ — zware metalen (Cd, Hg, Pb) en CS — POP [HAP totalen, benzo(a)pyreen, benzo(b)fluor- antheen, benzo(k)fluorantheen, indeno (1,2,3-cd)pyreen, dioxines/furanen, PCB, HCB] — andere zware metalen (As, Cr, Cu, Ni, Se en Zn en hun verbin- dingen) en PTS	Ieder jaar (zoals opgegeven in de tabellen A en B)	15 maart

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Waalse Regering van 11 april 2019 betreffende het verlagen van de emissies van sommige luchtverontreinigende stoffen.

Namen, 11 april 2019.

Voor de Regering :

De Minister-President,
W. BORSUS

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer,
Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE

BIJLAGE 2. — Aanpassing van de verbintenissen tot verlaging

Wanneer het Gewest zijn raming voor de emissies van het jaar 2005 herzielt en de absolute doelstelling inzake emissies voor België zodoende aangepast wordt, wordt de absolute doelstelling van het Waalse Gewest aangepast volgens de formule:

waar :

: emissieplafond voor het Waalse Gewest voor de verontreinigende stof x voor 2020 of 2030 (kt/j)

: emissieplafond voor het Waalse Gewest voor de verontreinigende stof x voor 2020 of 2030 zoals vastgesteld in de artikelen 5 en 6 (kt/j)

: bijwerking emissies voor 2005 voor verontreinigende stof x in het Waalse Gewest (kt/j)

: emissies voor 2005 in het Waalse Gewest van de verontreinigende stof x zoals vastgesteld in de artikelen 5 en 6 (kt/j)

: Verplichting tot verlaging van de emissies voor de verontreinigende stof x voor België zoals vastgesteld in Richtlijn 2016/2284 en opgenomen in onderstaande tabel in de vorm van een percentage.

	SO ₂	NO _x	COVNM	NH ₃	PM _{2,5}
2020	43	41	21	2	20
2030	66	59	35	13	39

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Waalse Regering van 11 april 2019 betreffende het verlagen van de emissies van sommige luchtverontreinigende stoffen.

Namen, 11 april 2019.

Voor de Regering :

De Minister-President,
W. BORSUS

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer,
Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE

BIJLAGE 3. — Gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging**Deel 1. Algemene vereisten**

Bij het vaststellen, het aannemen en het uitvoeren van het gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging wordt door de Minister:

1° de mate geëvalueerd waarin de gewestelijke emissiebronnen een effect zouden kunnen hebben op de luchtkwaliteit op het grondgebied, in het Vlaams Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de naburige lidstaten, waarbij in voorkomend geval gesteund wordt op de gegevens en de methodes van EMEP ofte Programma voor samenwerking inzake de bewaking en de evaluatie van het transport van luchtverontreinigende stoffen over lange afstand in Europa krachtens het protocol bij het Verdrag van Genève voor de langetermijnfinanciering van het EMEP programma voor het transport van luchtverontreinigende stoffen over lange afstand in Europa;

2° rekening gehouden met noodzaak om de emissies van luchtverontreinigers te verlagen met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen inzake luchtkwaliteit op het grondgebied en, in voorkomend geval, in de naburige gewesten en lidstaten;

3° voorrang verleend aan de maatregelen voor de verlaging van de emissies van black carbon wanneer maatregelen worden genomen ter naleving van de verbintenissen tot verlaging van de emissies van fijne stofdeeltjes;

4° toegezien op de samenhang met andere relevante plannen en programma's, opgesteld krachtens wetgevende bepalingen.

Deel 2. Inhoud van het gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging**1. Het initieel gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging dekt:**

a) het gewestelijk actiekader voor de luchtkwaliteit en de bestrijding van de luchtverontreiniging die als grondslag voor het programma heeft diend, met name:

i) de actieprioriteiten en hun verband met de prioriteiten vastgesteld in andere relevante actiegebieden, met inbegrip van de klimaatverandering en, in voorkomend geval, landbouw, industrie en vervoer;

ii) de verantwoordelijkheden van de nationale, gewestelijke en plaatselijke overheden;

iii) de vooruitgang die geboekt wordt dankzij het vigerend beleid en de vigerende maatregelen op de plannen voor de verlaging van de emissies, de verbetering van de luchtkwaliteit en de graad van overeenstemming met de gewestelijke verplichtingen;

iv) de verwachte evolutie, ervan uitgaande dat de reeds aangenomen (beleids)maatregelen niet zouden worden gewijzigd;

b) de opties die in overweging worden genomen voor de naleving van de verbintenissen tot verlaging van de emissies voor de periode tussen 2020 en 2029 en vanaf 2030 en de tussenliggende emissieniveaus vastgelegd voor 2025 en ter verdere verbetering van de luchtkwaliteit, evenals de analyse van deze opties, met inbegrip van de analysemethode; in voorkomend geval, de individuele of gecombineerde impact van de (beleids)maatregelen op de verlagingen van emissies, op de luchtkwaliteit en het leefmilieu en de daarmee gepaard gaande onzekerheden;

c) de gekozen (beleids)maatregelen met het oog op het aannemen ervan, met inbegrip van het tijdsplan voor de aanneming, de uitvoering en de herziening ervan, en de verantwoordelijke bevoegde overheden;

d) in voorkomend geval, een uiteenzetting van de redenen waarom de indicatieve emissieniveaus voor 2025 niet nageleefd kunnen worden zonder maatregelen die tot disproportionele kosten zouden leiden;

e) in voorkomend geval, een verslag van het gebruikmaken van de flexibiliteiten bedoeld in de artikelen 10 tot 12 en de eventuele gevolgen daarvan voor het milieu;

f) een evaluatie van de wijze waarop de gekozen (beleids)maatregelen de compatibiliteit waarborgen met de plannen en programma's, ingevoerd in andere relevante actiegebieden.

2. Het bijgewerkt initieel gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging dekt:

a) de evaluatie van de vooruitgang geboekt in de uitvoering van het programma, evenals inzake de verlaging van de emissies en de vermindering van de concentraties;

b) iedere belangrijke wijziging in de politieke context, de analyses, het programma of het tijdsplan van uitvoering ervan.

Deel 3. De maatregelen voor de verlaging van de emissies van ammoniak, stofdeeltjes en black carbon

Het programma houdt rekening met het relevant beleidsoriënterend document voor ammoniak en doet een beroep op de best beschikbare technieken overeenkomstig Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging).

A. Maatregelen met oog op de beperking van ammoniakemissies

1. DGO3 voert een indicatieve code van goede landbouwpraktijken in ter beperking van ammoniakemissies, rekening houdend met de kadercode van goede landbouwpraktijken ter beperking van ammoniakemissies, vastgesteld in 2014 in het kader van EEG-UNO waarbij minstens volgende aspecten worden gedekt:

a) stikstofbeheer, rekening houdend met de volledige stikstofcyclus;

b) veevoederstrategieën;

c) spreidingstechnieken voor dierlijke mest met een laag emissieniveau;

d) opslagsystemen voor dierlijke mest met een laag emissieniveau;

e) dierenhuisvestingssystemen met een laag emissieniveau;

f) mogelijkheden tot beperking van ammoniakemissies uit het gebruik van minerale meststoffen.

2. DGO3 kan een stikstofbalans vaststellen om de evolutie van het globaal reactie stikstofverlies uit landbouwbronnen op te volgen, meer bepaald voor ammoniak, stikstofprotoxide, ammonium, nitraten en nitrieten, volgens de beginselen verwoord in het beleidsoriënterend document van EEG-UNO over de nationale stikstofbalansen overeenkomstig Europees besluit 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Ad.d. 1.

3. Het gebruik van meststoffen met ammoniumcarbonaat.

4. Ammoniakemissies uit kunstmest kan teruggedrongen onder toepassing van volgende principes:

a) vervanging van mest uit ureum door mest uit ammoniumnitraat;

b) wanneer mest uit ureum verder toegepast worden, methodes gebruiken waaruit blijkt dat ze de ammoniakemissies terug kunnen dringen met minstens 30 % in verhouding tot de resultaten uit de referentietechniek nader omschreven in het beleidsoriënterend document over ammoniak;

c) bevordering van de vervanging van kunstmest door organische mest en wanneer verder gebruik wordt gemaakt van kunstmest, deze spreiden in functie van de uitgerekende stikstof- en fosforbehoefte van ontvangend akker- en weiland, daarbij ook rekening houdend met het bestaande bodemnutriëntengehalte en de toevoer van nutriënten uit andere meststoffen.

5. Ammoniakemissies uit dierlijk mest kan teruggedrongen worden onder toepassing van volgende principes:

a) beperking van emissies uit gier- en mestspreading op akker- en weiland via methodes tot vermindering van de emissies met minstens 30 % in verhouding tot de referentiemethode omschreven in het beleidsoriënterend document over ammoniak en middels de inachtneming van volgende voorwaarden:

i) spreading van gier en mest enkel in functie van de uitgerekende stikstof- en fosforbehoefte van ontvangend akker- en weiland, daarbij ook rekening houdend met het bestaande bodemnutriëntengehalte en de toevoer van nutriënten uit andere meststoffen;

ii) geen enkele spreading van gier en mest op ontvangende grond bij watersaturatie, overstroming, vorst of een sneeuwlaag;

iii) spreading van gier op weiland met een rijenbemester met slangen of een zodenbemester of door ingraving op min of meer grote diepte;

iv) ingraving van mest en gier, gespreid over akkerland, binnen de vier uur na spreading;

b) vermindering van de emissies door opslag van dierlijke mest buiten de dierenhuisvestingsplaatsen door toepassing van volgende principes:

i) bij gieropslagtanks gebouwd na 1 januari 2022, gebruikmaking van opslagsystemen of -technieken met een laag emissieniveau waaruit blijkt dat de ammoniakemissie met minstens 60 % verlaagd wordt ten opzichte van de referentiemethode omschreven in het beleidsoriënterend document over ammoniak; voor bestaande gieropslagtanks moet de verlaging minstens 40 % bedragen;

ii) afdekken van mestopslagtanks;

iii) erop toezien dat landbouwbedrijven over een voldoende opslagcapaciteit beschikken om het spreiden enkel te verrichten tijdens gewasgroeiperiodes;

c) verlaging van de emissies uit dierenhuisvestingsplaatsen middels systemen waaruit blijkt dat ammoniakemissies met minstens 20 % verlaagd worden ten opzichte van de referentiemethode omschreven in beleidsoriënterend document over ammoniak;

d) verlaging van de emissies uit dierlijke mest door voederstrategieën met een laag proteïnegehalte waaruit blijkt dat ammoniakemissies met minstens 10 % verlaagd worden ten opzichte van de referentiemethode omschreven in beleidsoriënterend document over ammoniak.

B. Maatregelen voor de verlaging van de emissies van stofdeeltjes en black carbon

1. Onverminderd bijlage II bij de randvoorwaarden van Verordening (EU) nr. 1306/2013 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid kan het verbranden van landbouwafvalstoffen, bosbouwresten en oogstresten worden verboden.

Iedere afwijking van het verbod wordt beperkt tot de preventieve programma's tot voorkoming van wildvuur, bestrijding van plaagorganismen of vrijwaring van biodiversiteit.

2. DGO3 kan een indicatieve code van goede praktijken opstellen voor een zorgvuldig beheer van oogstresten, berustend op volgende beginselen:

a) een verbeterde bodemstructuur dankzij ingraving van oogstresten;

b) gebruik van verbeterde ingravingstechnieken voor oogstresten;

c) alternatief gebruik van oogstresten;

d) verbeterd nutriëntengehalte en bodemstructuur door ingraving van dierlijke mest als behoefte voor optimale plantengroei, waarbij het verbranden van dierlijke mest (hoeve- en stalstromest).

C. Kleine landbouwbedrijven vrijwaren

Bij het nemen van de maatregelen bepaald in afdelingen A en B ziet DGO3 erop toe dat volop rekening gehouden wordt met de weerslag daarvan op kleine en micro-landbouwbedrijven.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Waalse Regering van 11 april 2019 betreffende het verlagen van de emissies van sommige luchtverontreinigende stoffen.

Namen, 11 april 2019.

Voor de Regering :

De Minister-President,

W. BORSUS

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE

BIJLAGE 4. — Methodes voor uit- en bijwerken van de gewestelijke inventarissen van de emissies, de gewestelijke projecties van de emissies, de inventarisverslagen en de aangepaste de gewestelijke inventarissen bedoeld in artikel 16

Wat de verontreinigende stoffen betreft, bedoeld in bijlage 1, worden door het Agentschap uitgewerkt, de inventarissen van de emissies, de in voorkomend geval aangepaste inventarissen van de emissies, de projecties van de emissies, de inventarissen van de ruimte verdeelde emissies, de inventarissen uit grote punctuele bronnen en de inventarisverslagen met behulp van de methodes aangenomen door de verdragsluitende partijen van het Verdrag van Genève, namelijk de EMEP richtlijnen voor het overmaken van de emissiegegevens en wordt gebruik gemaakt van de EMEP/AEE handleiding over de inventaris van de emissies van luchtverontreinigende stoffen, hierna EMEP/AEE handleiding genoemd, die daarin wordt vermeld. Daarnaast wordt aanvullende informatie, in het bijzonder de activiteitsgegevens, nodig voor de analyse van de inventarissen van de emissies en projecties van de emissies overeenkomstig dezelfde richtlijnen vastgesteld.

De toepassing van de EMEP richtlijnen voor de communicatie van de emissiegegevens gebeurt onverminderd de bijkomende modaliteiten nader bepaald in huidige bijlage en de vereisten inzake de nomenclatuur voor de kennisgeving van de gegevens, de chronologische reeksen en de aangiftdatum nader omschreven in bijlage 1.

DEEL 1. Inventarissen van de jaarlijkse emissies

1. De inventarissen van de emissies zijn transparant, coherent, vergelijkbaar, volledig en juist.

2. De emissies van de geïnventariseerde hoofdcategorieën worden berekend volgens methodes omschreven in de EMEP/AEE handleiding, met het oog op de toepassing van een methode van niveau 2 of hoger en gedetailleerder.

Het Agentschap kan andere, wetenschappelijk verantwoorde en compatibele methodes gebruiken om de gewestelijke inventarissen van de emissies vast te stellen op voorwaarde dat die methodes meer nauwkeurige ramingen opleveren dan de standaardmethodes van de EMEP/AEE handleiding.

3. Wat de emissies door het vervoer betreft, worden de emissies berekend en aangegeven overeenkomstig de nationale energiebalansen, overgemaakt aan Eurostat.

4. De emissies uit wegvervoer worden berekend en aangegeven op grond van de hoeveelheid verkochte brandstof. De emissies uit wegvervoer kunnen ook aangegeven worden op grond van de hoeveelheid verbruikte brandstoffen of het afgelegd kilometertal.

5. De jaarlijkse emissies worden aangegeven in de toepasselijke eenheid, die opgegeven staat in de kennisgeving NKG van het Verdrag van Genève.

DEEL 2. Projecties van de emissies

1. De projecties van de emissies zijn transparant, coherent, vergelijkbaar, volledig en juist, en de overgemaakte informatie bevat minstens:

- a) een duidelijke omschrijving van de aangenomen en voorziene (beleids)maatregelen, vervat in deze projecties;
- b) in voorkomend geval, de resultaten van de gevoeligheidsanalyse, uitgewerkt voor deze projecties;
- c) een omschrijving van de methodes, modellen, basishypothesen en in- en uitgaande hoofdparameters.

2. De projecties van de emissies worden geraamd en geaggregeerd voor de betrokken bronnensectoren. Een projectie "met maatregelen" (aangenomen maatregelen) en, in voorkomend geval, een projectie "met bijkomende maatregelen" (voorziene maatregelen) wordt voor iedere verontreinigende stof verstrekt, overeenkomstig de oriëntaties verstrekt in de EMEP/AEE handleiding.

3. De projecties van de emissies zijn coherent met de inventaris van de jaarlijkse emissies voor het jaar x-3 en voor de projecties, medegedeeld in het kader van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende een bewakings- en rapportagesysteem voor de uitstoot van broeikasgassen en een rapportagemechanisme voor overige informatie op nationaal niveau en op het niveau van de unie met betrekking tot klimaatverandering, en tot intrekking van Beschikking nr. 280/2004/EG.

DEEL 3. Inventarisverslag

De inventarisverslagen worden uitgewerkt overeenkomstig de EMEP richtlijnen voor het overmaken van de emissiegegevens, en aangegeven middels het model-inventarisverslag dat daarin nader is uitgewerkt. Het inventarisverslag bevat:

- 1° de omschrijvingen, referenties en informatiebronnen, hypothesen, de specifiek gebruikte emissiefactoren en activiteitsgegevens, evenals de redenen waarom ze in overweging zijn genomen;
- 2° een omschrijving van de hoofdcategorieën van emissiebronnen;
- 3° informatie over de onzekerheden, de kwaliteitsbewaking en de verificatie;
- 4° een omschrijving van de voorziene institutionele bepalingen voor het uitwerken van de inventarissen;
- 5° de nieuwe berekeningen en de voorziene verbeteringen;
- 6° in voorkomend geval, informatie over het inzetten van de flexibiliteiten als voorzien in de artikelen 10 tot 12;

- 7° in voorkomend geval, uitleg over de het verschil met het verlagingstraject als bepaald in artikel 8 en de maatregelen die genomen zijn om opnieuw op dit traject terecht te komen;
- 8° een samenvatting.

DEEL 4. Aanpassing van de inventarissen van de emissies

1. Het voorstel tot aanpassing van de inventaris van de emissies overeenkomstig artikel 10 houdt in:

- a) het bewijs dat de betrokken verbintenis(en) tot verlaging van de emissies niet nageleefd is/zijn;
- b) de bewijsvoering voor de mate waarin de aanpassing van de inventaris van de emissies de niet-naleving terugdringt en bijdraagt tot de naleving van de betrokken verbintenis(en) tot verlaging van de emissies;
- c) een schatting van de datum waarop de betrokken verbintenis(en) tot verlaging van de emissies in voorkomend geval verondersteld worden bereikt te zijn, op grond van de projecties van de emissies bij uitblijven van een aanpassing;

d) het bewijs dat de aanpassing verenigbaar is met één of meerdere van de drie volgende omstandigheden. Er kan in voorkomend geval verwezen worden naar de vroegere relevante aanpassingen:

- i) in het geval van nieuwe categorieën van emissiebronnen:
- het bewijs dat de nieuwe categorie van emissiebronnen aangetoond wordt in de wetenschappelijke literatuur of de EMEP/AEE handleiding;
 - het bewijs dat deze bronnen categorie niet vervat is in de betrokken inventaris van de historische emissies op het ogenblik waarop de verbintenis tot verlaging van de emissies is vastgesteld;
 - het bewijs dat de emissies uit een nieuwe bronnen categorie er mee voor zorgen dat het Gewest zijn verbintenissen tot verlaging van de emissies niet kan halen, ondersteund door een omstandige omschrijving van de methode, de gegevens en de emissiefactoren gebruikt voor het bereiken van deze conclusie;

ii) in het geval waarin emissiefactoren met significante verschillen zijn gebruikt om de emissies uit bepaalde bronnen categorieën te bepalen;

- een omschrijving van de initiële emissiefactoren, met inbegrip van een omstandige omschrijving van de wetenschappelijke grondslag voor het bepalen van de emissiefactoren;
- het bewijs dat de initiële emissiefactoren gebruikt zijn om de verlaging van de emissies te bepalen op het ogenblik waarop deze verlagingen zijn vastgelegd;
- een omschrijving van de bijgewerkte emissiefactoren, met inbegrip van een omstandige omschrijving van de wetenschappelijke grondslag voor het bepalen van de emissiefactoren;
- een vergelijking van de ramingen van de verkregen emissies door het gebruiken van de initiële emissiefactoren en de bijgewerkte emissiefactoren, waarbij aangetoond wordt dat de wijziging van de emissiefactoren er mee voor zorgt dat het Gewest zijn verbintenissen tot verlaging ervan niet kan halen;
- de gevolgde redenering om te bepalen of de wijziging van de emissiefactoren substantieel is;

iii) in het geval waarin methodes met significante verschillen zijn gebruikt om de emissies uit bepaalde bronnen categorieën te bepalen;

- een omschrijving van de initieel gebruikte methode, met inbegrip van een omstandige omschrijving van de wetenschappelijke grondslag voor het bepalen van de emissiefactoren;
- het bewijs dat de initieel methode gebruikt is om de verlaging van de emissies te bepalen op het ogenblik waarop deze verlagingen zijn vastgelegd;
- een omschrijving van de gebruikte bijgewerkte methode, met inbegrip van een omstandige omschrijving van de wetenschappelijke grondslag of de referentie die voor het afstellen ervan is gebruikt;
- een vergelijking van de ramingen van de emissies verkregen door de initiële methode en de bijgewerkte methode, waaruit blijkt dat de methodewijziging er mee voor zorgt dat het Gewest zijn verlaging verbintenissen niet kan halen;
- de gevolgde redenering om te bepalen of de wijziging van de emissiefactoren substantieel is.

2. De Regering kan dezelfde informatie mededelen ondersteund met aanpassingsprocedures die op vergelijkbare vroegere voorwaarden berusten voor zover de overeenkomstig paragraaf 1 vereiste specifieke informatie getoond wordt.

3. Het Agentschap herberekent de aangepaste emissies om voor zover als mogelijk de samenhang te waarborgen van de chronologische reeksen voor elk jaar waarvoor één of meerdere aanpassingen zijn opgesteld.

4. Om te bepalen of de relevante voorwaarden van paragraaf 1 vervuld zijn, worden de verbintenissen tot verlaging van de emissies voor de jaren 2020 tot 2029 beschouwd als vastgesteld op 4 mei 2012.

5. Vanaf 2025 zijn de volgende bijkomende voorwaarden van toepassing op de aanpassingen in het geval waarin er emissiefactoren of gebruikte methodologieën zouden bestaan om de emissies te bepalen uit sommige bronnen categorieën die significante verschillen vertonen met die welke verwacht worden van de uitvoering van een bepaalde norm of regel van de Europese wetgeving inzake de bestrijding van de luchtverontreiniging krachtens paragraaf 1, d) ii) en iii);

a) Na rekening te hebben gehouden met de resultaten van inspectie- en uitvoeringsprogramma's ter controle van de doeltreffendheid van de Europese wetgeving inzake de bestrijding van de luchtverontreiniging aan de bron, toont het Gewest aan dat de emissiefactoren die significante verschillen vertonen niet voortvloeien uit de uitvoering of de implementering van deze wetgeving;

b) De Minister heeft de Commissie ingelicht over het significante verschil van de emissiefactoren.

Voor lid 1 wordt verstaan onder "Europese wetgeving inzake de bestrijding van de luchtverontreiniging aan de bron": wetgeving van de Europese Unie met het oog op de verlaging van de emissies van de luchtverontreinigende stoffen als bedoeld in bijlage 1 door het nemen van mitigatiemaatregelen aan de bron.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Waalse Regering van 11 april 2019 betreffende het verlagen van de emissies van sommige luchtverontreinigende stoffen.

Namen, 11 april 2019.

Voor de Regering :

De Minister-President,

W. BORSUS

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE

BIJLAGE 5. — Facultatieve indicatoren voor de bewaking van de effecten van de luchtverontreiniging als bedoeld in artikel 17

1. Voor de zoetwaterecosystemen: bepaling van de omvang van biologische schade, met inbegrip van gevoelige receptoren (microfyten, macrofyten en diatomeeën), en vermindering van de visbestanden of populaties ongewervelden;

Sleutelindicator voor de zuurneutralisatiecapaciteit (ANC) en bijkomende zuurtegraadindicatoren (pH), opgeloste sulfaten (SO₄), nitraten (NO₃) en opgeloste organische koolstof:

Staalafnamefrequentie: jaarbasis (herfstcirculatie in meren) tot maandbasis (waterlopen).

2. Voor de terrestrische ecosystemen: evaluatie van de bodemzuurtegraad, verlies aan nutritionele elementen in de bodem, van de stikstofbalans en het biodiversiteitsverlies:

a) sleutelindicator van de bodemzuurtegraad: wisselbare deeltjes van kationen (basale saturatie) en wisselbaar aluminium in de bodems:

Staalafnamefrequentie : om de tien jaar;

Bijkomende indicatoren: pH, sulfaten, nitraten, basiskationen, aluminiumconcentraties in een bodemoplossing;

Staalafnamefrequentie: ieder jaar (in voorkomend geval);

b) sleutelindicator voor de spoeling van de nitraten in de bodem (NO₃, lixivatie):

Staalafnamefrequentie: ieder jaar;

c) sleutelindicator voor de verhouding koolstof/stikstof (C/N) en bijkomende indicator totale stikstof in de bodem (N_{tot}):

Staalafnamefrequentie : om de tien jaar;

d) sleutelindicator voor de balans van nutriëntensubstanties in blad (N/P, N/K, N/Mg):

Staalafnamefrequentie : om de vier jaar;

3. Voor de terrestrische ecosystemen: bepaling van de groeischade aan de beplanting en biodiversiteitsverlies door ozon:

a) sleutelindicator voor plantengroei en bladschade en bijkomende indicator koolstofflux (Cflux):

Staalafnamefrequentie: jaarlijks;

b) sleutelindicator voor de overschrijding van de kritische niveaus in termen van flux:

Staalafnamefrequentie: ieder jaar tijdens groeiperiode.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Waalse Regering van 11 april 2019 betreffende het verlagen van de emissies van sommige luchtverontreinigende stoffen.

Namen, 11 april 2019.

Voor de Regering :

De Minister-President,

W. BORSUS

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE

